

For så vidt angår begrænsning af kontantkasser, jf. nedenfor under afsnit IV, pkt. 2 og bemærkningerne til § 3, stk. 2, er der i lov om statens regnskabsvæsen m.v. allerede en bemyndigelse for finansministeren til bl.a. at fastsætte regler om kontantkasser. Dette gælder dog alene staten, og således ikke kommuner, amtskommuner eller andre forvaltningsmyndigheder.

Der er i dag ingen lovregler vedrørende offentlige myndigheders betalingsforvaltning, som er til hinder for at anvende elektroniske løsninger. Der er heller ikke regler, der fastsætter mindstekrav hertil.

IV. Lovforslagets enkelte elementer

Forslaget indeholder følgende elementer:

1. NemKonto
  - 1.1 NemKonto for borgere og virksomheder
  - 1.2 Personer og virksomheder, som ikke kan oprette en pengeinstitutkonto
  - 1.3 Administration af NemKonto
  - 1.4 Vedligeholdelse
  - 1.5 Oprettelse
  - 1.6 Gebyrkomensation ved udbetaling og indbetaling fra offentlig kontantkasse
2. Begrænsning af kontantkasser
3. Elektronisk betalingsforvaltning
  - 3.1 Krav til offentlige myndigheder
  - 3.2 Betalingskrav

1. NemKonto

1.1. NemKonto for borgere og virksomheder

Krav om en pengeinstitutkonto hos borgere og virksomheder er en nødvendig forudsætning, hvis de offentlige myndigheder skal overgå til automatisk elektronisk betalingsforvaltning, begrænse og muligvis afskaffe kontantkasser og checks samt fjerne en række manuelle håndteringer.

Lovforslaget indebærer, at personer over 18 år (og i visse tilfælde også personer under 18 år) og virksomheder i Danmark skal anvise en pengeinstitutkonto (en NemKonto). Der kan foretages udbetalinger hertil med frigørende virkning, hvis personen eller virksomheden ikke har anvist en anden pengeinstitutkonto.

Etableringen af NemKonto skal ske på en måde, som samtidig sikrer følgende fundamentale hensyn tilgodeset:

- Valgfrihed
- Samme retlige regulering af NemKonto som af andre pengeinstitutkonti
- Forenkling

Ad valgfrihed

Den enkelte borger udpeger selv sin NemKonto, herunder pengeinstitut og kontovilkår m.v. I øvrigt vil borgere og virksomheder fortsat have mulighed for at anvise særlige konti, hvortil en konkret udbetaling skal foretages. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at der anvises flere NemKonti, jf. § 3, stk. 5.

NemKontoen skal kun anvendes i de tilfælde, hvor der ikke er andre oplysninger om konti, hvortil udbetalingen skal ske. Den vil her i reglen træde i stedet for en udbetaling ved check eller muligvis ved kontantkasse. NemKontoen indebærer således ikke nødvendigvis udbetaling af alle offentlige ydelser til én og samme konto.

Det konkrete pengeinstitut og den konto, hvortil en udbetaling skal ske, er fortsat borgerens og virksomhedens eget valg. NemKontoen forringer hermed ikke borgerens og virksomhedens styringsmuligheder af deres likviditet.

Ad samme retlige regulering af NemKonto for personer som andre pengeinstitutkonti

Med lovforslaget ændres der ikke på, at vilkårene for en konto i et pengeinstitut er et privatretligt anliggende mellem den enkelte person/virksomhed og det pågældende pengeinstitut. Lovforslaget indeholder ikke regler, som ændrer eller supplerer regler i den øvrige lovgivning om forholdet mellem kunde og pengeinstitut. Tilsvarende gælder for så vidt angår de almindelige obligationsretlige principper, som regulerer forholdet mellem den enkelte kunde og det enkelte pengeinstitut. F.eks. vil pengeinstitutternes adgang til at modregne i indlånskonti ikke udvides eller forringes i kraft af lovforslaget. Da oprettelse af en konto i et pengeinstitut som nævnt er et privatretligt anliggende mellem kunde og pengeinstitut, er det således op til parterne at fastsætte vilkårene i de enkelte aftaler.

Der eksisterer som udgangspunkt ingen pligt for et pengeinstitut til at tilbyde en person en indlånskonto, men pengeinstitutter har en samfundsmæssig forpligtelse til at oprette en indlånskonto for privatkunder med henblik på at få udbetalt løn eller offentlige ydelser til en konto i et pengeinstitut. Der skal kunne hæves fra kontoen enten ved henvendelse ved kassen eller på interne hævekort, men pengeinstituttet er ikke forpligtet til at knytte kreditfaciliteter såsom kreditkort eller overtræksmulighed til kontoen.

Det følger af bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder, bekendtgørelse nr. 604 af 26. juni 2003, § 12, at et pengeinstitut, der afslår at oprette en indlånskonto, skal give en individuel og saglig begrundelse herfor. Det er ikke en saglig begrundelse, at